

ΖΟΥΝ ΑΝΑΜΕΣΑ ΜΑΣ

Οι ρίζες
των
φασι
στικ
ών ν
μορφω
μάτων
στην
ελλάδα
και η
αντιμ
ετώπ
ι σ ή
τους
σήμερα

AntifaSalonica

Συνέλευση ενάντια στον εθνικισμό και τον κοινωνικό εκφασισμό

Περιεχόμενα

■ Εισαγωγή	3
■ Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου, ο Μεταξάς και ο Γ' Ελληνικός Πολιτισμός	4
■ Ο εθνικιστικός χώρος από την κατοχή ως τον ΙΔΕΑ	6
■ Ιουλιανά	12
■ Χούντα	16
■ Μεταπολίτευση	23
■ Ακροδεξιά και Νεοφασισμός από τη Μεταπολίτευση	24
■ Ο φασισμός από τη σκιά στο προσκήνιο	31
• Πώς χρησιμοποιείται η εθνική ενότητα από το κράτος	31
• Η θεωρία των άκρων	32
• Η άνοδος της χρυσής αυγής	33
■ Η κρατική καταστολή	35
■ Ποτέ ξανά φασισμός	40
■ Βιβλιογραφία	45

Εισαγωγή

*Ο αγώνας της μνήμης ενάντια στη λήθη,
είναι ο αγώνας του ανθρώπου ενάντια στην εξουσία.*
Μίλαν Κούντερα

Η συλλογική μνήμη είναι αυτή που μπορεί να μας δώσει τα απαραίτητα εφόδια για να καταλάβουμε πως λειτουργούμε σήμερα ως κοινωνία. Να καταλάβουμε ποιες κοινωνικές δυνάμεις έδρασαν ή/και συνεχίζουν να δρουν σήμερα, να αντιληφθούμε γιατί έγινε ότι έγινε στο παρελθόν και πως μας επηρεάζει σήμερα. Η συλλογική μνήμη βάζει τις βάσεις για να δράσουμε σήμερα έτσι ώστε να εξελιχθούμε ως άτομα και ως κοινωνικό σύνολο και συγχρόνως να αποφύγουμε καταστάσεις και να σταματήσουμε τις δυνάμεις της καθυστέρησης που συχνά έβαλαν την ανθρωπότητα στο γύψο και την οδήγησαν στο σκοταδισμό, στην εξαθλίωση και στην βαρβαρότητα.

Η γνώση, λοιπόν, που οδηγεί στη συλλογική μνήμη είναι όπλο στα χέρια των εκμεταλλευόμενων. Δεν είναι από μόνο του αρκετό για να ξεμπερδεύουμε με τον κόσμο των αφεντικών, αλλά είναι η προϋπόθεση για να ξέρουμε γιατί και με ποιον τρόπο θα αγωνιστούμε.

Κι αν μη συγχέουμε τη συλλογική μνήμη με την παπαγαλία του υπαρκτού εκπαιδευτικού συστήματος και τη δογματική μνήμη οποιασδήποτε ιδεολογικής απόχρωσης. Δεν είναι ανάγκη να είναι κανείς ιστορικός και να γνωρίζει εκατοντάδες ημερομηνίες, ονόματα και τοποθεσίες για να καλλιεργήσει τη συλλογική μνήμη. Αν ήταν τόσο απλό όλοι αυτοί οι φιλομαθείς ιστορικοί, οι καθηγητάδες και οι πανεπιστημιακοί, δηλαδή όλο αυτό το μείγμα ανθρώπων που αρέσκονται στην επονομασία διανόηση θα μας είχαν ήδη σώσει από χιλιάδες κακοτοπιές.

Η χειρότερη από αυτές τις κακοτοπιές που μπορεί να καταστρέψει μια κοινωνία ακούει στο όνομα τυραννία, δικτατορία, χούντα... Συνήθως έρχεται στην εξουσία με στρατιωτικό πραξικόπημα, αν και

μερικοί από τους πιο επιτυχημένους δικτάτορες όπως ο Χίτλερ και ο Μουσολίνι αναρριχήθηκαν στην εξουσία μέσω της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.

Στη σύγχρονη ιστορία της Ελλάδας, από την ίδρυση του ελληνοβαυαρικού κράτους, με την επονομασία βασιλείο της Ελλάδος, μέχρι και σήμερα έχουν γίνει τουλάχιστον 20 πραξικοπήματα και όσα από αυτά ήταν αποτυχημένα δεν οφειλόταν σε κάποιο λαϊκό κίνημα αλλά σε ενδοεξουσιαστικές προστριβές. Όλα αυτά τα πραξικοπήματα και τα καθεστώτα που επεβλήθησαν από αυτά πάνω στην κοινωνία είχαν ένα κοινό παρανομαστή: τον εθνικισμό.

Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου, ο Μεταξάς και ο Γ' Ελληνικός Πολιτισμός

Από τα 20 και πλέον πραξικοπήματα αυτό που εισήγαγε το φασισμό στην κεντρική πολιτική σκηνή ήταν αυτό της 4ης Αυγούστου του Ι. Μεταξά.

Στις 10/10/1935 εκδηλώθηκε φιλοβασιλικό στρατιωτικό “κίνημα”, οργανωμένο από τον Γ. Κονδύλη, που επικράτησε αμέσως αναίμακτα. Συγκεκριμένα, οι αρχηγοί των ενόπλων δυνάμεων, υποστράτηγος Α. Παπάγος, πτέραρχος Γ. Ρέππας και υποναύαρχος Δ. Οικονόμου, έριξαν την κυβέρνηση Π. Τσαλδάρη και παλινόρθωσαν τη Βασιλεία. Ο Γεώργιος Β' διόρισε τον Ιωάννη Μεταξά υπουργό στρατιωτικών και λίγο αργότερα στις 13/4/1936 πρωθυπουργό. Ο διορισμός του συνέπεσε με την ευρεία ενεργοποίηση της εργατικής τάξης, που πιεζόταν από την καταθλιπτική οικονομική κατάσταση. Με αφορμή την γενική απεργία που είχαν κηρύξει για τις 5/8/1936 τα συνδικάτα, ο Μεταξάς ζήτησε την αναστολή σημαντικών άρθρων του Συντάγματος και με τη στήριξη του βασιλιά οδήγησε στο πραξικόπημα της 4ης Αυγούστου.

Το εθνικιστικό καθεστώς Μεταξά ανακηρύσσει την απαρχή του Γ' Ελληνικού Πολιτισμού (σύμφωνα με τους εμπνευστές του

ο Α' ήταν στην αρχαιότητα και ο Β' στο Βυζάντιο), δημιουργεί την Εθνική Οργάνωση Νεολαίας, καταστέλλει άγρια το εργατικό κίνημα, και στήνει στρατόπεδα συγκέντρωσης σε ξερονήσια. Όλα τα παραπάνω γίνονται στα πρότυπα των διάφορων φασιστικών καθεστώτων σε ολόκληρη την Ευρώπη με κυρίαρχα:

	Ανώτατος άρχοντας	Ιδεολογία	Κεντρική ιδεοληψία
Ιταλία	Μπενίτο Μουσολίνι	φασισμός	αναβίωση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας
Γερμανία	Αδόλφος Χίτλερ	εθνικοσοσιαλισμός	δημιουργία του Γ' Ράιχ
Ισπανία	Φρανθίσκο Φράνκο	μοναρχοφασισμός	η τελευταία σταυροφορία

Τα ονόματα και τα προσωνύμια μπορεί να είναι διαφορετικά αλλά οι συμβολισμοί, οι χαιρετισμοί, η ιδεολογική καθαρότητα, η στρατοκρατία, η αυστηρή πειθαρχία και η ιεραρχική οργάνωση της κοινωνίας είναι ίδια και अपαράλλακτα. Όλα αυτά τα καθεστώτα ενισχύθηκαν από το καπιταλιστικό σύστημα για να βγάλουν από τη μέση τα πιο μαζικά και δυναμικά κοινωνικά και εργατικά κινήματα των αρχών του 20ου αιώνα. Οι συνέπειες της “ξαφνικής” ανόδου του φασισμού είναι λίγο πολύ γνωστές, μιας και ήταν ένας από τους παράγοντες που οδήγησαν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Το ότι το μεταξικό καθεστώς βρέθηκε αντιμέτωπο και τελικά ηττήθηκε από τους ομοϊδεάτες του είναι μια άλλη ιστορία και θα αναφερθούμε και σε αυτήν αργά ή γρήγορα.

Ο εθνικιστικός χώρος από την κατοχή ως τον ΙΔΕΑ

Όσο πιο πολύ διαβάσει κανείς τα ιστορικά στοιχεία αρχίζει να διερωτάται τι θα άλλαζε στην Ελλάδα αν ήταν διαφορετική η έκβαση του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Κατά τη διάρκεια της κατοχής δημιουργούνται τα τάγματα ασφαλείας ή αλλιώς τάγματα ευζώνων από την κατοχική κυβέρνηση Ι. Ράλλη κατόπιν έγκρισης της Βέρμαχτ προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αντάρτες και κυρίως ο ΕΑΜ-ΕΛΑΣ. Τη δημιουργία μιας τέτοιας δύναμης εισηγήθηκαν και υποστήριξαν εξ αρχής οι απόστρατοι αξιωματικοί Στυλιανός Γονατάς, ένας από τους πρωτεργάτες του πραξικοπήματος της 11ης Σεπτεμβρίου 1922, και Θεόδωρος Πάγκαλος, επίσης επικεφαλής του πραξικοπήματος της 25ης Ιουνίου 1925, όπου και ανέλαβε ο ίδιος την εξουσία ως δικτάτορας.

Μέχρι την δικτατορία του Μεταξά στην ελληνική κοινωνία κυριαρχούσε το δίπολο “βενιζελικοί-αντιβενιζελικοί”. Με την επικράτηση του Μεταξά αυτή η πόλωση αρχίζει να μετατοπίζεται και κατασταλάζει με τον εμφύλιο στο νέο δίπολο “κομμουνιστές-εθνικόφρονες”.

Ο Μεταξάς με φόντο τον “Γ’ Ελληνικό Πολιτισμό” του

Μια σειρά ομάδων και οργανώσεων δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της κατοχής και του εμφυλίου με κοινή αφετηρία την εθνοφοροσύνη και τον αντικομμουνισμό. Πολύ λίγες από αυτές μπορεί αρχικά να έδρασαν κατά των ναζί, αλλά γρήγορα θα στρέψουν την προσοχή τους και τα πυρά τους κατά του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και των μη εθνικιστών ανταρτών. Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται οι εθνικιστικές οργανώσεις που παίζανε πιο ενεργό ρόλο κατά την διάρκεια της κατοχής και του εμφυλίου. Από αυτές θα αναδυθεί η ακροδεξιά και το παρακράτος της περιόδου 1949-1967, ο ΙΔΕΑ και η χούντα των συνταγματαρχών.

Ταγματσαφάλης ποζάρει δίπλα στο θύμα του

	Ιδρυτές/Αρχηγοί	Δραστηριότητα	Ιδεολογία-Στόχοι
ΤΡΙΑΙΝΑ	Οργάνωση 250 περίπου κατώτερων αξιωματικών με ελάχιστους πολίτες.	[1942-1944] δράση ενάντια σε ΕΑΜ-ΕΛΑΣ – συνεργασία με ταγματασφαλίτες – μετασχηματίζεται στον ΙΔΕΑ μαζί με άλλες παραστρατιωτικές αντικομμουνιστικές οργανώσεις	Εθνικισμός (μεταξικοί παραστρατιωτικοί). Θέλουν να εγκαθιδρύσουν τον “Ελληνικό Σοσιαλισμό”. Πρόδρομος του ΙΔΕΑ.
Τάγματα Ασφαλείας	Ιδρυτές: Ι. Ράλλης, Φον Κλεμ, Στ. Γονατάς, Θ. Παγκάλος Διοικητές: Βασίλειος Ντερτιλής, Ιωάννης Πλυτζανόπουλος	[1943-1944] Η πιο πολυάριθμη και εξοπλισμένη από τους Ναζί δύναμη αντιμετώπισης των ανταρτών και του ΕΛΑΣ κατά τη διάρκεια της κατοχής – το 1944 εντάσσονται στον εθνικό στρατό και επανεξοπλίζονται από τους Βρετανούς – μετά τον εμφύλιο πολλοί αμνηστεύονται και ακολουθούν καριέρα στον ελληνικό στρατό	Οι ταγματασφαλίτες ή γερμανοτσολιάδες δεν έχουν κοινή ιδεολογία. Ο αντικομμουνισμός, ο εθνικισμός και ο δωσιλογισμός είναι δεδομένα χαρακτηριστικά. Πλήρης συστράτευση με τις κατοχικές δυνάμεις.
Οργάνωση Χ	Γεώργιος Γρίβας	[1941-1946] Πίστη στο Στέμμα - εκκαθαρίσεις κομμουνιστών - συνεργασία με κατακτητή και Τάγματα Ασφαλείας - ενεργό ρόλο στον εμφύλιο - φαίνεται να διάλυται το 1946 αλλά ο Γρίβας στέλνεται στην Κύπρο με το ψευδώνυμο “Διγενής” και ιδρύει την ΕΟΚΑ Α’ και αργότερα την ΕΟΚΑ Β’	Μοναρχοφασισμός
Εθνικός Δημοκρατικός Ελληνικός Σύνδεσμος	Ναπολέον Ζέρβας	[1941-1944] Αρχικά αντίσταση κατά των κατακτητών - κοινή δράση με ΕΛΑΣ στο Γοργοπόταμο - από 1943 και μετά μερική συνεργασία με Τάγματα Ασφαλείας και φιλοναζιστές κατά του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ - στα Δεκεμβριανά ανοιχτή συνεργασία με μοναρχοφασίστες και Άγγλους	Πατριωτισμός - Εθνικισμός
Ένωση Νέων Αξιωματικών	Γ. Καραγιάννης, Σ. Τζουβάρας, Σκιαδόπουλος, Παρλαβαντζάς, Καραβίτης, Κ. Δημόπουλος, Π. Λαιτός	[1943-1944] ιδρύθηκε στην Παλαιστίνη από μεταξικούς αξιωματικούς του ελληνικού στρατού – μαζί με άλλες παραστρατιωτικές αντικομμουνιστικές οργανώσεις δημιουργούν τον ΙΔΕΑ	Εθνικισμός - Μοναρχισμός (παραστρατιωτικοί)
Σύνδεσμος Αξιωματικών Νέων	Σ. Γκίκας	[1943-1944] ιδρύθηκε στη Μέση Ανατολή από μεταξικούς αξιωματικούς του ελληνικού στρατού – μαζί με άλλες παραστρατιωτικές αντικομμουνιστικές οργανώσεις δημιουργούν τον ΙΔΕΑ	Εθνικισμός (μεταξικοί παραστρατιωτικοί)
Εθνική Σοσιαλιστική Πατριωτική Οργάνωση	Γ. Βλαβιανός, Σπ. Στεροδήμας, Γ. Μερκούρης	[1941-1944] Προσπάθεια στρατολόγησης του πληθυσμού απευθείας στον ναζιστικό στρατό – αντισιμική δράση – δεχεται ισχυρό πλήγμα με την ανατίναξη των γραφείων της από την ΠΕΑΝ – μετά το τέλος της κατοχής φέρεται πολλά μέλη της να αποχωρούν μαζί με τα ναζιστικά στρατεύματα	Εθνικοσοσιαλισμός. Προερχόμενη από την ΕΟΝ του Μεταξά. Πλήρης συστράτευση με τις κατοχικές δυνάμεις.
Ιερός Δεσμός Ελλήνων Αξιωματικών	Ιδρύεται από 6 μέλη της ΤΡΙΑΙΝΑ και 1 της ΕΝΑ - στην κορυφή της ιεραρχίας βρίσκεται η «Διοικούσα Δέσμη» η σύσταση της οποίας αλλάζει ανάλογα με την περίοδο – κυρίαρχο ρόλο αρχικά φέρεται να παίζει ο Γ. Καραγιάννης και αργότερα ο Α. Παπάγος.	[1944-1952(?)] ένωση παραστρατιωτικών οργανώσεων αποτελούμενων από κατώτερους εθνικόφρονες αξιωματικούς – έλεγχος του επίσημου στρατεύματος - Συνεργασία και αργότερα εκπαίδευση από βρετανικές και αμερικάνικες μυστικές υπηρεσίες - “κίνημα Παπάγου του ‘51” - φαινομενική διάλυση και αποστράτευση των ηγετικών στελεχών το ‘52 – αποκατάστασή τους από τον Παπάγο σε ανώτερα αξιώματα – στήσιμο και έλεγχος παρακρατικών μηχανισμών (εκλογές βίας και νοθείας ‘61-σχέδιο Περικλής, δολοφονία Λαμπράκη κ.ά.)	Συνωμοτική παραστρατιωτική οργάνωση εθνικοφρόνων αντικομμουνιστών αξιωματικών - Έλεγχος του στρατού – στρατολόγηση αξιωματικών των ταγμάτων ασφαλείας - αυτονόμηση του στρατού από το πολιτικό σύστημα και ταύτιση στρατού-έθνους – Κεντρικός στόχος γκαθίδρυση “Δικτατορίας του ΙΔΕΑ”

Χρειάζεται να τονιστεί πως από το 1944 ως το 1967 ο ΙΔΕΑ θα παίξει σκιάδη αλλά κρίσιμο ρόλο στις πολιτικο-στρατιωτικές εξελίξεις. Η γοητεία που ασκούσε ο φασισμός στα μέλη του ΙΔΕΑ ήταν δεδομένη και καθόλου μυστική. Ο αυτοχαρακτηρισμός της οργάνωσης ως «Δεσμός» και οι ονομασίες των οργάνων της, όπως Διοικούσα Δέσμη, Δέσμες Φρουρών, Δέσμη Μονάδας και λοιπά, παρέπεμπαν στον λατινικό όρο fascio που μια από τις έννοιες του είναι η δέσμη, ένας όρος από τον οποίο προήλθε ο φασισμός. Το σύμβολο του φασισμού ήταν ο Fascio Littorio, ο πέλεκυς τοποθετημένος μέσα σε μία δέσμη από βέργες που συμβόλιζε την εξουσία και την ενότητα του κράτους.

Τον Ιανουάριο του 1950 εικοσιπέντε μέλη του ΙΔΕΑ βρίσκονται στην Αθήνα με θέμα την αυτοδιάλυση του ή όχι, δεδομένης της συντριβής των «κομμουνιστοσυμμοριτών». Τελικά αποφασίζουν την αναδιοργάνωση του και την αποκατάσταση της κανονικής λειτουργίας του εσωτερικού του μηχανισμού που είχε διαταραχθεί κατά τη διάρκεια του πολέμου. Από τη μια εξακολουθεί να είναι στόχος να μη ξανασηκώσει κεφάλι η αριστερά, αλλά πλέον μπαίνει ως κεντρικός στόχος η «Δικτατορία του ΙΔΕΑ».

Οι κουντικοί συνταγματάρχες που κατέβασαν τα τανκς την 21η Απρίλη 1967 προέρχονταν από τις τάξεις του ΙΔΕΑ.

Το στρατιωτικό σκέλος του εμφυλίου μπορεί να είχε λήξει, αλλά ο πόλεμος συνεχίστηκε. Δεν ήταν πλέον ο πόλεμος με τη μορφή και τα μέσα μιας στρατιωτικής σύρραξης αλλά διαχεόταν σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής. Οι νικητές, ένα μείγμα φιλοδυτικών, μοναρχικών και φασιστοειδών δεν αρκέστηκαν στην στρατιωτική συντριβή του αντιπάλου, αλλά προχώρησαν στην εκδίκηση και προσπαθούσαν να επιτύχουν την ολοκληρωτική εξόντωση όχι μόνο των παλιών ΕΑΜιτών, κομμουνιστών και σοσιαλιστών, αλλά και οποιουδήποτε προοδευτικού και μη εθνικόφρονου κομματιού της κοινωνίας. Φυσικά και δεν ξεχνάμε πως και από την άλλη πλευρά υπήρξε το τέρας του Σταλινισμού, αν και σίγουρα δεν εξέφραζε το σύνολο των ανταρτών που πολέμησαν αρχικά σε συνεργασία ή μέσα από

τις γραμμές του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και προδόθηκαν στην Βάρκιζα, ούτε και εξέφραζε το σύνολο του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας.

Η τρομοκρατία, οι διώξεις, οι φυλακίσεις, οι εκποτίσεις, οι εξορίες και τα βασανιστήρια συνεχίστηκαν αμείωτα μετά το «τέλος» του εμφυλίου.

Χαρακτηριστικό της κατάστασης από το 1944 ως το 1967 είναι η πολιτική αστάθεια. Μέσα σε 23 χρόνια θα περάσουν 42 κυβερνήσεις, από τις οποίες μόνο 9 από αυτές θα είναι ψηφισμένες μέσω κοινοβουλευτικών εκλογών, οι 6 από αυτές είναι υπηρεσιακές και οι υπόλοιπες 27 είναι διορισμένες από το στέμμα ή και προϊόν πολιτικών «μαγειρεμάτων». Το παλάτι, με τους βασιλείς Παύλο και αργότερα Κωνσταντίνο Β', επεμβαίνει συνεχώς στην πολιτική ζωή της χώρας. Προσπαθεί να υποκαταστήσει τα κόμματα και να κατευθύνει

την πορεία του κράτους. Να ελέγχει όλους τους ουσιαστικούς τομείς της εξουσίας: στρατό, σώματα ασφαλείας, διοίκηση.

Από τη δεκαετία του 1960 όμως οι πολιτικές και κοινωνικές συγκρούσεις οξύνονται. Οι επεμβάσεις του παλατιού είναι πια απροκάλυπτες. Παράλληλα με το επίσημο κράτος εντείνεται η δραστηριότητα παρακρατικών μηχανισμών που δεν ελέγχονται πάντα από τις κυβερνήσεις. Ενώ ο ΙΔΕΑ φαινομενικά διαλύθηκε το 1952, μετά από το “αποτυχημένο” πραξικόπημα, πολλά από τα μέλη του έχουν σκιώδη αλλά καταλυτικό ρόλο σχεδόν σε όλες τις επεμβάσεις του στρατού, της αστυνομίας και των παρακρατικών οργανώσεων όπως η “Καρφίτσα”. Η έκρηξη στις εκδηλώσεις μνήμης του Γοργοπόταμου το 1963 με 13 νεκρούς και 80 τραυματίες, αλλά και η δολοφονία του βουλευτή της ΕΔΑ, Γρ. Λαμπράκη, στη Θεσσαλονίκη το 1963 από την “Καρφίτσα” αποτελούν κορυφαία παραδείγματα ύπαρξης τέτοιων μηχανισμών.

Το ίδιο διάστημα χαρακτηρίζεται από δυναμικές και μαζικές κινητοποιήσεις της νεολαίας και των εργαζομένων. Κορυφαίες στιγμές οι αγώνες του «1-1-4» για την υπεράσπιση του συντάγματος, του 15% για την παιδεία, της υπεράσπισης της παγκόσμιας ειρήνης (παρολίγον πυρηνικός πόλεμος με την κρίση στον Κόλπο των Χοίρων στην κούβα) και οι συγκρουσιακές κινητοποιήσεις εργαζομένων όπως οι οικοδόμοι.

Ιουλιανά

Είναι ολοφάνερο πως ακόμα και αυτοί οι δημοκρατικοί θεσμοί ουσιαστικά δε λειτουργούν και το κλίμα της πολιτικής ανωμαλίας φτάνει στο αποκορύφωμά του το 1965. Συγκεκριμένα στις 15 Ιουλίου 1965 γίνεται η οριστική ρήξη της Ένωσης Κέντρου και του Στέμματος, με αφορμή την καρέκλα του υπουργού εθνικής άμυνας και τον έλεγχο του στρατού και με αποτέλεσμα την παραίτηση Γ. Παπανδρέου. Το σκεπτικό της παραίτησης είναι πως θα διενεργηθούν εκλογές τις οποίες θεωρεί πως θα κερδίσει πανηγυρικά η

Ε.Κ.. Αντί αυτού ένα σημαντικό κομμάτι των βουλευτών της Ε.Κ. έχει έρθει από τα πριν σε συνεννόηση με το παλάτι και την ίδια μέρα διορίζεται από τον Κωνσταντίνο Β' η κυβέρνηση Γ. Αθανασιάδη-Νόβα, η πρώτη κυβέρνηση “αποστατών”.

Αυτή η ωμή παρέμβαση του στέμματος εκλαμβάνεται από τα ριζοσπαστικά αλλά και τα πιο προοδευτικά κομμάτια της κοινωνίας ως παλατιανό πραξικόπημα. Είναι η αφορμή και η κοινωνική απάντηση είναι άμεση.

15.7.65: Το γεγονός διαδίδεται στην Αθήνα. Πρώτες αυθόρμητες διαδηλώσεις. Η αστυνομία χτυπάει. Το βράδυ ανακοινώθηκε ότι δόθηκε η εντολή στον Αθανασιάδη-Νόβα, στέλεχος της Ένωσης Κέντρου. Ακολουθούν στην “αποστασία” Κωστόπουλος για το υπουργείο Εθνικής Αμύνης και Τούμπας για το υπουργείο Δημοσίας Τάξεως, επίσης στελέχη της Ένωσης Κέντρου.

16.7.65: Διαδηλώσεις. 114 τραυματίες. 88 συλλήψεις.

17.7.65: Συγκέντρωση διαμαρτυρίας στο Καλιμάρμαρο. Μετά τη συγκέντρωση διαδηλώσεις.

19.7.65: Ο Γ. Παπανδρέου κατεβαίνει στην Αθήνα από το Καστρί. Τεράστια συγκέντρωση.

20.7.65: Διαδηλώσεις στη Θεσσαλονίκη, Σέρρες, Κόρινθο, Πτολεμαΐδα, Μυτιλήνη κλπ.

21.7.65: Φοιτητική συγκέντρωση της ΕΦΕΕ στα Προπύλαια. Επίθεση αστυνομίας με δακρυγόνα. Δολοφονείται ο Σωτήρης Πέτρουλας στέλεχος της Νεολαίας Λαμπράκη. 300 τραυματίες.

22.7.65: Μεταφορά της σωρού του Πέτρουλα κρυφά στο Γ' Νεκροταφείο. Τον παίρνει η οικογένεια.

23.7.65: Η κηδεία του Σωτήρη Πέτρουλα στο Λ' Νεκροταφείο. Κλείνουν όλα, τέρραστια απεργία.

27.7.65: Γενική Πολιτική Απεργία.

Γενική πολιτική απεργία 27.7.1965

29.7.65: Συνεδριάζει η κοινοβουλευτική ομάδα της Ένωσης Κέντρου. 143 βουλευτές υπογράφουν πρωτόκολλο καταδίκης των προδοτών του Κέντρου, όπως τους αποκαλούν.

4-5.8.65: Πέφτει η κυβέρνηση Νόβα με ψήφους 166 κατά και 131 υπέρ.

14.8.65: Αποχώρηση Στεφανόπουλου και Τσιριμώκου από την Ε.Κ. . Η "αποστασία" συνεχίζεται.

18.8.65: Με εντολή του παλατιού σχηματίζεται δεύτερη κυβέρνηση "αποστατών" με πρωθ. τον Η. Τσιριμώκο (πρώην ΕΑΜίτης) .

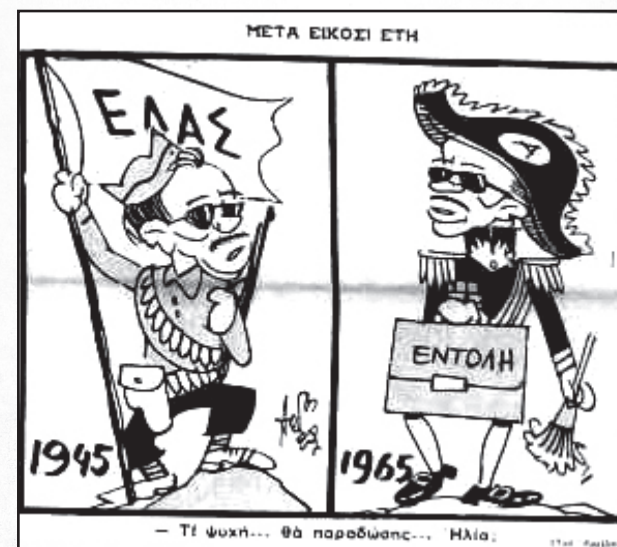
20.8.65: Ορκίζεται η κυβέρνηση Τσιριμώκου. Αυθόρμητα στήνονται πύρινα οδοφράγματα σε όλο το κέντρο της Αθήνας. 150 τραυματίες, 226 συλληφθέντες.

20.8.1965: Πύρινα οδοφράγματα στο κέντρο της Αθήνας

"Οι μαζικοί αγώνες του διμήνου Ιούλη - Αυγούστου για την ανατροπή του μοναρχικού πραξικοπήματος είναι πρωτοφανείς. Στο διάστημα των 40 ημερών μετά το πραξικόπημα πραγματοποιήθηκαν 400 συγκεντρώσεις σε ανοιχτό χώρο. Δύο από αυτές, η κάθοδος του Παπανδρέου από το Καστρί και η κηδεία του Σωτήρη Πέτρουλα είναι της τάξης των εκατοντάδων χιλιάδων. Ο ρυθμός δέκα μεγάλων κινητοποιήσεων κάθε μέρα δεν έχει προηγούμενο στην ελληνική ιστορία."

[Γ. Κατρή, Η γέννηση του νεοφασισμού στην Ελλάδα]

Ο Ηλίας Τσιριμώκος ξεκίνησε από το ΕΑΜ, πήγε στην Ένωση Κέντρου και κατέληξε συνεργάτης του στέμματος

Ούτε η κυβέρνηση Τσιριμώκου καταφέρνει να πάρει ψήφο εμπιστοσύνης. Θα ακολουθήσει άλλη μία κυβέρνηση “αποστατών”, μία υπηρεσιακή και μία κυβέρνηση της ΕΡΕ, όλες διορισμένες απευθείας από το παλάτι. Με τον διορισμό της κυβέρνησης Κανελλόπουλου (ΕΡΕ) προκηρύσσονται και εκλογές για τις 28 Μαΐου 1967. Η τελευταία όμως διαρκεί εν τέλη μόνο 18 μέρες... έως την 21η Απριλίου.

Χούντα

Μέσα σε αυτό το κλίμα τον Απρίλη του '67 και κάποιες μέρες πριν από τις επερχόμενες εκλογές, μια ομάδα συνταγματαρχών, που προέρχεται μέσα από τα σπλάχνα του φασιστικού χώρου στην Ελλάδα και συγκεκριμένα από την 4η Αυγούστου του Μεταξά, τα Τάγματα Ασφαλείας και τον ΙΔΕΑ, προλαβαίνει το πραξικόπημα που ετοιμάζε ο Βασιλιάς με τους στρατηγούς, βάζει σε εφαρμογή το σχέδιο “Προμηθεύς” και εγκαθιδρύει στρατιωτικό καθεστώς έκτακτης ανάγκης την 21η Απριλίου 1967.

Πρωτεργάτες της Χούντας ήταν οι Παπαδόπουλος, Παττακός, Μακαρέζος, Λαδάς. Από το 1ο διάγγελμα ηρρητορική της Χούντας ήταν ξεκάθαρη όσον αφορά την ιδεολογική της ταυτότητα. Τα

βασικά στοιχεία του λόγου που παρήγαγε ήταν ένας εθνικισμός που συνοψίζεται στο τρίπτυχο “Πατρίς Θρησκεία Οικογένεια” και στο σύνθημα “Ελλάς Ελλήνων Χριστιανών”. Επίσης βασικό στοιχείο της χουντικής ιδεολογίας ήταν ο αντικομμουνισμός και ο κοινωνικός αποκλεισμός των αντιφρονούντων, στηριγμένα στη παραφιλολογία της “αποτροπής του τρίτου αντάρτικου” και της “κομμουνιστικής απειλής”. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο από την πρώτη μέρα επιβολής της χούντας άρχισαν διωγμοί, διώξεις, συλλήψεις, βασανισμοί και εξορίες κατά οποιουδήποτε θεωρούνταν εχθρός του καθεστώτος. Οι πολιτικές ελευθερίες και τα συνταγματικά δικαιώματα αναστέλλονται στα πλαίσια του κράτους έκτακτη ανάγκης.

Η ηγεσία της χούντας από τα μέσα του '50 είχε στρατολογηθεί στα σχέδια του ΝΑΤΟ και των μυστικών υπηρεσιών των ΗΠΑ, μέσω του ψυχροπολεμικού σχεδίου GLADIO που στόχευε στην “αποτροπή του κομμουνιστικού κινδύνου”, και δρούσε σχεδόν σε όλη την Μεσόγειο (Ιταλία, Κύπρος, Ελλάδα, Τουρκία). Το ελληνικό σκέλος του σχεδίου ονομάστηκε “Κόκκινη Προβιά”. Η τακτική που χρησιμοποιήθηκε από τους εκτελεστές του GLADIO ήταν η προβοκάτσια, όπως το δήθεν σαμποτάζ με ζάχαρη σε στρατιωτικά οχήματα στον Έβρο το 1965 ή αντίστοιχα η βομβιστική επίθεση στην πλατεία Φοντάνα του Μιλάνου το 1969 από ιταλούς νεοφασίστες για την οποία κατηγορήθηκε το ιταλικό αναρχικό κίνημα και κατέληξε στον “τυχαίο θάνατο ενός αναρχικού” (εκπαραθύρωση Πινέλι). Ένας από τους κεντρικούς στόχους του GLADIO ήταν η στοχοποίηση του επαναστατικού κινήματος και η δημιουργία καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Είναι χαρακτηριστικό πως οι νεοφασίστες της Ordine Nuovo που έβαλαν τη βόμβα στο Μιλάνο - σκοτώνοντας 17 και τραυματίζοντας 88 ανθρώπους - λειτουργούσαν στα πλαίσια του σχεδίου GLADIO και είχαν στενή συνεργασία με την ελληνική ΚΥΠ και τον Κ. Πλεύρη.

Η πολιτικο-οικονομική εξουσία των ΗΠΑ μέσω της CIA και στα πλαίσια των γεωστρατηγικών σχεδίων και οικονομικών συμφερόντων που ανέπτυξε και ήθελε να

διατηρήσει στην περιοχή, παρέχει πλήρη οικονομική και στρατιωτική στήριξη στο καθεστώς της δικτατορίας.

Το ελληνικό κεφάλαιο και κυρίως το μονοπωλιακό (εφοπλιστικό και βιομηχανικό) ταυτίστηκε πλήρως με το καθεστώς, εξασφαλίζοντας τη διατήρηση του οικονομικού status quo. Είναι γνωστό το παράδειγμα των “θαλασσοδανείων” που χορηγήθηκαν στο ναυτιλιακό κεφάλαιο, όπως και η απευθείας ανάθεση μεγάλων έργων σαν το 3ο διυλιστήριο στους Λάτση-Ανδρεάδη. Οι ανταλλαγές παροχών μεταξύ χούντας και κεφαλαίου ήταν αμφίδρομες και εμφανείς τόσο στην προσωπική όσο και στην δημόσια σφαίρα (λιμουζίνες, βίλες, ταξίδια, δεξιώσεις, παρελάσεις κλπ).

Επίσης οι σχέσεις της χούντας με το διεθνές και κυρίως το αμερικανικό κεφάλαιο, μέσω σκανδαλωδών αναπτυξιακών συμβάσεων, ξεκίνησε με την παροχή υπηρεσιών ανάπτυξης από την πολυεθνική Litton και συνεχίστηκε με πιο τρανταχτά

παραδείγματα τη σύμβαση για την κατασκευή της Εγνατίας οδού, με τον αμερικανό καπιταλιστή Ρόμπερτ Μακντόναλντ, και την παροχή μονοπωλιακής άδειας στον Τομ Πάππας για τα εργοστάσια της Coca Cola.

Γ. Παπαδόπουλος και Τομ Πάππας

Ένας άλλος πυλώνας στήριξης της Χούντας ήταν η θεσμική εκκλησία. Μετηντοποθέτηση του Ιερώνυμο Α΄ ως αρχιεπισκόπου επιτεύχθηκε η πλήρης συμπόρευση εκκλησίας-κράτους. Τρανταχτό παράδειγμα σύμπλευσης εκκλησίας και φασιστικού

κράτους αποτελεί το σχέδιο υλοποίησης ενός φαραωνικού έργου για την ανέγερση ενός ναού στα Τουρκοβούνια, που κατέληξε σε ένα ακόμη οικονομικό σκάνδαλο.

Από την άλλη πλευρά, και μετά το αρχικό μούδιασμα που ακολούθησε το πραξικόπημα στις τάξεις του κινήματος, που είχε εν μέρει αποδείξει την μαχητικότητά του κατά τη διάρκεια των Ιουλιανών, εμφανίζονται οι πρώτες αντιστασιακές ενέργειες όπως αυτή της απόπειρας ανατίναξης του Παπαδόπουλου από τον Παναγούλη το '68 και αυτή των Τσικουρή και Αντζελόνι το '70 εναντίον της πρεσβείας των ΗΠΑ. Οι τελευταίοι πεθαίνουν όταν η βόμβα που μεταφέρουν εκρήγνυται μέσα στο αυτοκίνητό τους. Μετά το 1970 η αντίσταση παίρνει και πιο συλλογικές μορφές, μέσω οργανώσεων κυρίως της αριστεράς που δρουν στο εξωτερικό και αργότερα στο εσωτερικό, με διάφορες μορφές πάλης (συνήθως βομβιστικές ενέργειες εναντίον κρατικών και καπιταλιστικών στόχων). Ενδεικτικά αναφέρουμε τις οργανώσεις 20η Οκτώβρη, Λαϊκός Επαναστατικός Αγώνας, Άρης, Αντίσταση Απελευθέρωση Ανεξαρτησία, Δημοκρατικές Επιτροπές Αντίστασης, Πανελλήνιο Απελευθερωτικό Κίνημα, Δημοκρατικός Απελευθερωτικός Στρατός, Πατριωτικό Μέτωπο, Δημοκρατική Άμυνα.

Επίσης μέσα στις τάξεις του στρατεύματος εμφανίζονται αντικοινωνικά “κινήματα”. Όπως το αποτυχημένο αντιπραξικόπημα του Βασιλιά το '67 και το “κίνημα” του Ναυτικού το '73.

Το φοιτητικό κίνημα κορυφώνεται στην εξέγερση του Νοέμβρη 1973, και ενώ ήδη το καθεστώς προσπάθησε

Κατάληψη Νομικής 1973

μέσω μιας ψευδούς φιλελευθεροποίησης, με την κυβέρνηση Μαρκεζίνη, να κατευνάσει τις αντιστάσεις παρουσιάζοντας ένα λιγότερο απάνθρωπο προσώπειο. Την 14η Νοέμβρη οι διαμαρτυρόμενοι φοιτητές συγκεντρώνονται στο χώρο του πολυτεχνείου και δηλώνουν την εναντίωση τους στο στρατιωτικό καθεστώς. Στις 17 Νοέμβρη, διατάσσεται η επέμβαση του στρατού και εισβάλλουν στον χώρο άρματα μάχης. Το αποτέλεσμα της εξέγερσης του Πολυτεχνείου ήταν δεκάδες νεκροί και πάνω από 1000 καταγεγραμμένοι τραυματίες στο διάστημα 16 με 18 Νοέμβρη.

ΟΙ ΔΟΛΟΦΩΝΗΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ	
1	Διομήδης Ι. Κομνηνός, 17 ετών μαθητής
2	Βασίλης Π. Φάμελος, 26 ετών ιδιωτικός υπάλληλος
3	Torill Engelend, Νορβηγίδα σπουδάστρια
4	Γιώργος Α. Σαμούρης, 22 ετών σπουδαστής
5	Αλέξανδρος Ε. Σπαρτίδης, 16 ετών μαθητής
6	Μάρκος Δ. Καραμάνης, 23 ετών ηλεκτρολόγος
7	Βασίλης Καρακάς, 43 ετών τούρκος υπήκοος
8	Δημήτρης Θ. Θεοδωράς, 6 ετών
9	Βασιλική Φ. Μπεκιάρη, 17 ετών
10	Γιώργος Α. Γεριτσιδης, 48 ετών εφοριακός υπάλληλος
11	Νίκος Π. Μαρκούλης, 25 ετών
12	Στέλιος Α. Καραγεώργης, 19 ετών οικοδόμος
13	Ανδρέας Σ. Κούμπος, 63 ετών
14	Μιχάλης Δ. Μυρογιάννης, 20 ετών ηλεκτρολόγος
15	Κυριάκος Δ. Παντελεάκης, 45 ετών δικηγόρος
16	Σπύρος Κοντομάρης, δικηγόρος
17	Αικατερίνη Αργυροπούλου
18	Δημήτριος Παπαϊωάννου
19	Ευστάθιος Κολινιάτης
20	Δημήτριος Κυριακόπουλος

ΟΙ ΔΟΛΟΦΩΝΗΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ	
21	Σωκράτης Μιχαήλ
22	Τουρίλ Εκλέκ
23	Σόρμαλης Ι.
24	Μιχαηλίδης
25	Ηλιόπουλος
26	Μικρώνης
27	Παπαροδόπουλος
28	Πολυζωίδης
29	Χαλκιαδάκης
30	Χαραλαμπίδης
31	Κόκκινος Δ.
32	Δαζαβίδης
33	Μαζώρος
34	Σχιτζας
35	Κανιωτάκης
36	Μανωλόπουλος
37	Μπότης
38	Κομνηνάκης
39	Παλέμος
40	Κουτουμάνης
41	Αναγνωστόπουλος
42	Βρυώνης
43	Ευαγγελινός
44	Μανιμάης
45	Σάζιος
46	Δημόπουλος

Μέσα στον απόηχο της εξέγερσης και της σφαγής στο πολυτεχνείο, στο τέλος του Νοέμβρη του '73 η σκληρή τάση των κουντικών του Ιωαννίδη, με παρότρυνση της CIA, "ανατρέπεται"

τον Παπαδόπουλο κηρύσσοντας εκ νέου τον στρατιωτικό νόμο, καταγγέλλοντας “προδοσία της επανάστασης” από την κυβέρνηση Μαρκεζίνη-Παπαδόπουλου.

17 Νοέμβρη 1973: καταστολή της εξέγερσης του πολυτεχνείου με δεκάδες νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες

Αποτέλεσμα της αναρρίχησης Ιωαννίδη στην εξουσία ήταν επίσης το στρατιωτικό πραξικόπημα στην Κύπρο από την κουντικά ελεγχόμενη τοπική στρατιωτική ηγεσία και την ευθυγράμμιση του κυπριακού ΓΕΕΦ με το ελληνικό ΓΕΣ. Επίσης στο πραξικόπημα συνέβαλε η παρακρατική εθνικιστική οργάνωση ΕΟΚΑ Β', που είχε ιδρυθεί από τον παλιό χίτη Γρίβα. Το πραξικόπημα, πέρα από την επιβολή του στρατιωτικού καθεστώτος είχε ως αίτημα την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Επίσης αυτή η εξέλιξη εξυπηρέτησε και τα σχέδια των βρετανικών και αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών, δίνοντας την αφορμή για την εισβολή του τουρκικού στρατού τον Ιούλιο του '74. Μέσα σε αυτό το κλίμα η χούντα του

Ιωαννίδη καταρρέει κάτω από το βάρος της πολεμικής ήττας.

Μεταπολίτευση

Μπροστά σε αυτό το αδιέξοδο οι κουντικοί καλούν τον παλιό πολιτικό κόσμο και οργανώνουν την ομαλή πολιτική μετάβαση της εξουσίας. Τελικά συμφωνούν στο ότι ο καταλληλότερος και δοκιμασμένος από παλιά για αυτή τη θέση είναι ο Κ. Καραμανλής. Ακόμη και κομμάτια της αριστεράς που δεν βρίσκονται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων εμμέσως συναινούν στην επιλογή Καραμανλή. Τάση που συνοψίζεται στο σύνθημα του Θεοδωράκη “Καραμανλής ή Τανκς”. Ταυτόχρονα όλος ο κόσμος αυθόρμητα βγαίνει στους δρόμους μετά την κατάρρευση της δικτατορίας δέχεται την πρώτη δημοκρατική καταστολή.

Το νέο δημοκρατικό καθεστώς, από τη μία κλείνει τα στρατόπεδα συγκέντρωσης και οι εξόριστοι γυρνάνε στους τόπους τους, αλλά συγχρόνως αφήνει ανέγγιχτο τον εκτελεστικό κορμό του κουντικού κράτους (ΕΑΤ-ΕΣΑ, βασανιστές, μπάτσους, στρατιωτικούς κ.α.). Οι μόνοι που πέρασαν από δίκη

Οι αύρες του Καραμανλή επί τω έργω

και καταδικάστηκαν ισόβια ήταν οι πρωτεργάτες της χούντας.

Αντίθετα με την επίσημη εκδοχή της ελληνικής ιστορίας, η δικτατορία δεν ανατράπηκε και η δημοκρατία δεν πήρε ποτέ τη ρεβάνς. Απεναντίας είτε διατήρησε, είτε επανένταξε στους κόλπους του κατασταλτικού της μηχανισμού (αστυνομία, ΚΥΠ) πολλούς από το προσωπικό και τους οπαδούς της 7ετίας. Παραδειγματος χάρη ο Σόλων Γκίκας, ιδρυτής του ΣΑΝ και του ΙΔΕΑ, στρατιωτικός ακόλουθος στις ΗΠΑ το '46, πραξικοπηματίας το '51, ένας από τους οργανωτές του παρακράτους και του σχεδίου "Περικλής", διορίζεται υπουργός δημοσίας τάξεως από τον Καραμανλή.

Άλλο ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι πως σύμφωνα με επίσημα έγγραφα της ΚΥΠ του 1981 οι γνωστοί φασίστες Πλεύρης, Μιχαλολιάκος, Μιχαλόπουλος, Δάκογλου είναι μισθοδοτούμενοι της υπηρεσίας και θα παίξουν καθοριστικό ρόλο στη συνέχεια μέσα στον εθνικιστικό-φασιστικό χώρο.

Ακροδεξιά και Νεοφασισμός από τη Μεταπολίτευση

Όπως έχει ήδη προαναφερθεί, στη μεταπολίτευση δεν επήλθε ποτέ η κάθαρση στο χουντικό βαθύ κράτος και με αυτόν τον τρόπο οι υπόγειες αλλά και φανερές διαδρομές του εθνοφασιστικού χώρου και του μεταπολιτευτικού παρακράτους, φτάνουν μέχρι την επταετία αλλά και παλιότερα.

Ο Κ. Πλεύρης ιδρύει το «κόμμα της 4ης Αυγούστου» το 1960 επαναπροτάσσοντας την ελληνική εκδοχή του εθνικοσοσιαλισμού, τον μεταξικό «εθνικοκοινωνισμό». Έχει άμεσες σχέσεις με παρακράτος, τις ελληνικές και διεθνείς μυστικές υπηρεσίες, καθώς και με ευρωπαϊκές νεοφασιστικές οργανώσεις όπως οι ιταλικές «Ordine Nuovo» και «Avanguardia Nazionale». Επίχουντας είναι συνεργάτης του Λαδά και από τους ιδεολογικούς προπαγανδιστές σε εντεταλμένη υπηρεσία από το καθεστώς εντός του κρατικού μηχανισμού της δικτατορίας.

ΑΚΩΣ ΑΠΟ ΠΡΩΤΟΝ
(Διά χειρὸς ἐπιτελικῆν)

ΔΗΤΗΣ	ΥΠΗΤΗΣ	ΤΡΧΗΣ
<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>

ΕΠΕΙΔΗ
Α ΕΚ 2 ΑΑΑ 1

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΚΑΛΔΟΣ Β' / ΤΗ IV
ΤΗΛ ΕΣΩΤ : 154
Φ140/74/ΣΤΟ5/935
ΑΘΗΝΑ 1 28 ΔΕΚ 1981

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ / ΚΥΠ 1
ΚΥΠ / ΚΑΛ ΔΟΣ Β' / ΤΗ IV 2

ΘΕΜΑ: ΠΕΡΙ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ
ΕΧΕΤ: (α) ΚΟΙΝ. ΑΠΟΦ. ΥΠ. ΟΙΚΟΝ. - ΥΠ. ΠΡ/ΔΡΙΑΣ - ΣΤ/81 ΑΠ
(β) Φ144/15/Σ4/9001/5-4-1981/ΚΥΠ/ΚΑΛ ΔΟΣ Β' ΑΑΠ

Διορθώνεται, ως έπειτα; δνομαστικός κατάλογος δια τήν συνέχισιν τής μισθοδοσίας κατά τό α' έξάμηνον του 1982 (1/1/1982 - 30/6/1982) των ένογκαιούτων έκτάκτων συνεργατών του κλάδου.

α/α	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΩΝΥΜΟΝ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤ./	ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΜΟΙΒΗ
1.	ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΠΑΝΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	B IV-17	52.000-/-
2.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΡΙΟΣ	ΝΑΙΑΣ	B IV-3	52.000-/-
3.	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΔΗΜ.	ΓΕΡΓΙΟΣ	B IV-11	52.000-/-
4.	ΔΑΚΟΥΛΟΥ ΠΟΥΛΩΡΟΣ	ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ	36 B 81	92.000-/-
5.	ΠΑΣΥΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ 0413 Α	200.000-/-
6.	ΤΡΑΚΟΥ ΓΕΡΓΙΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΓΕΡΜΑΝΟΣ 2574 Α	120.000-/-
7.	ΕΛΣΙΛΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΟΡΕΣ		B IV-21	52.000-/-
8.	ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΑΝΔΡΑΣ		ΑΝΝΙΒΑΣ 1329 Δ	180.000-/-
9.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ		32 Η 23	92.000-/-
10.	ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΡΓΙΟΣ		ΑΣΤΥΝΑΜΕ 2549 Κ	120.000-/-

Τό παρόν καθίσταται διορθώσιμον έν έτος μετά τήν έκδοσίν του.

-0-
ΚΑΛ ΔΑΡΧΗΣ
Α. ΕΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΤΡΕΙΟΣ (ΔΙΒ)

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
Α. Β. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΙΟΥ (ΠΖ)
ΒΕΛΛΑΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΤΡΑΧΗΣ ΕΦΟΥ - ΤΗΛΕΜΑΤΟΣ

ΟΙΚΟΝ. ΔΙΕΥΘ. / ΚΥΠ
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓ. 29-12-81
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 1009 ΑΑΠ
ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ
ΔΡΟΣ ΕΠΕΡΓ. ΕΙΣ

Έγγραφο της οικονομικής διεύθυνσης της ΚΥΠ με τη μισθοδοσία έκτακτων συνεργατών (1981)

Μετά την πτώση της χούντας, το Φλεβάρη του 1975, ομάδα «Ιωαννιδικών» αξιωματικών του στρατού (Ν. Ντερτιλής, Α. Κονδύλης κ.α.) συλλαμβάνεται πριν προλάβει να επιχειρήσει στρατιωτικό πραξικόπημα, γεγονός που έμεινε γνωστό ως το «πραξικόπημα της πιζάμας».

Την τριετία 75 -78, εμφανίζεται ένα κύμα ακροδεξιάς τρομοκρατίας και παρακρατικών επιθέσεων. Από το μαχαίρωμα των φασιστοτραμπούκων της «Νέας Τάξης» του Ναστούλη στον φοιτητή Β. Γεωργιάδη το 1975 και το περίεργο θανατηφόρο «τροχαίο» του Παναγούλη το 1976, λίγο πριν αποκαλύψει τον «φάκελο ΕΣΑ», μέχρι τις επιθέσεις σε μετανάστες και την αποστολή βόμβας στο ΚΚΕ από τη ναζιστική Εθνική Σοσιαλιστική Οργάνωση Πανελληνίων (ΕΣΟΠ), και ακόμα μέχρι τις αιματηρές εκρήξεις της Οργάνωσης Εθνικής Αποκατάστασης (ΟΕΑ) στα σινεμά «ΡΕΞ» και «ΕΛΛΗ» το 1978, για την παλινόρθωση της δικτατορίας. Άλλες βόμβες

φασιστών μπαίνουν στα γραφεία της εφημερίδας «Αυγή», του περιοδικού «Αντί», σε γραφεία ΚΚΕ, ΚΚΕ εσ., ΕΚΚΕ, σε βιβλιοπωλεία, μαγαζιά κ.α. Επίσης δύο μεγαλύτερες ενέργειες με ταυτόχρονες εκρήξεις βομβών έγιναν το 1978 στην επέτειο της χούντας και μετά την κηδεία του βασανιστή Μάλλιου.

Τον Οκτώβρη του 1978 δικάζονται οι γνωστοί Κ. Πλεύρης, Αρ. Καλέντζης (πρόσωπο που τότε και αργότερα συσπειρώνει γύρω του εθνικιστές), ο Ν. Μιχαλολιάκος (μέλος Κ4Α από το 1973), ο Π. Μπάμπαλης (βασανιστής της χούντας) και άλλοι έξι ακροδεξιοί, κατηγορούμενοι για σωρεία κακουργημάτων (βομβιστικές επιθέσεις κ.α.). Οι περισσότεροι αθώνονται και στους υπόλοιπους αποδίδονται μικρές ποινές.

Παράλληλα το 1974 ιδρύεται η Εθνική Δημοκρατική Ένωση (ΕΔΕ), το 1979 η Εθνική Παράταξις (ΕΠ) και η νεολαία της (ΕΝΕΠ) και το 1980 το Κόμμα Προοδευτικών (ΚΠ) και η Νεολαία Προοδευτικών (ΝΕΠ) και αργότερα Νέα Πρωτοπορία, που συσπειρώνουν τους φιλοχουντικούς, ενώ στο Ενιαίο Εθνικιστικό Κίνημα (ΕΝΕΚ) που ιδρύεται το 1979, συσπειρώνονται «Ιωαννιδικοί» και άλλοι εθνικιστές.

Άλλο στοιχείο είναι ότι σταδιακά στη μεταπολίτευση η φιλομοναρχική ακροδεξιά συρρικνώνεται και εντάσσεται σε ευρύτερους σχηματισμούς.

Το 1980 ο Ν. Μιχαλολιάκος ιδρύει τον Λαϊκό Σύνδεσμο που εκδίδει το περιοδικό «Χρυσή Αυγή» με ξεκάθαρα ναζιστική κατεύθυνση, ενώ το 1984 διορίστηκε από τον έγκλειστο δικτάτορα και ιδρυτή της «Εθνικής Πολιτικής Ένωσης» (ΕΠΕΝ), Γ. Παπαδόπουλο, πρόεδρος νεολαίας του κόμματος, το οποίο έχει σχέσεις και με την ευρωπαϊκή ακροδεξιά (συνέδριο Ευρωπαϊκής Δεξιάς στην Αθήνα παρουσία του Λεπέν και άλλων ευρωπαίων εθνικιστών το 1984). Επόμενος πρόεδρος νεολαίας της ΕΠΕΝ είναι ο Μ. Βορίδης, προερχόμενος από την «δεξιά στροφή» της ΟΝΝΕΔ του 1982 (με πρόεδρο νεολαίας τον Β. Μιχαλολιάκο), με γνωστή παρακρατική δράση. Το 1994 ιδρύει με μέλη του διαλυμένου ΕΝΕΚ και της ΕΠΕΝ (που διαλύεται οριστικά το 1996) το «Ελληνικό Μέτωπο».

Τα Νέα της 14ης Μάρτη 1978 για τις βομβιστικές επιθέσεις στα σινεμά «Ρεξ» και «Ελλη»

Αργότερα, συνεργάζεται με την «Πρώτη Γραμμή» του Πλεύρη το 2000, προσχωρεί στο ΛΑΟΣ το 2007 και τέλος στη ΝΔ το 2012.

Το 1991, σε μια επιχείρηση ανακατάληψης σχολείου, δολοφονείται ο καθηγητής Νίκος Τεμπονέρας από το Γιάννη Καλομποκά, μέλος της ΟΝΝΕΔ μέσα από την οποία δρούσαν φασιστικές "ομάδες κρούσης" -οι "Κένταυροι" και οι "Rangers" που είχαν τότε ως αρχηγούς τους το Β. Μιχαολιάκο (βουλευτή Πειραιώς, ξάδελφος του Νικολάου Μιχαολιάκου) και τον Μανωλάκο (φαρμακοποιός, πολιτευτής και χουντοβασιλικός) και τελούσαν υπό τις ευλογίες των προέδρων Μεϊμαράκη και Βουλγαράκη. Μετά την δολοφονία οι "ομάδες κρούσης" περιόρισαν και σταμάτησαν τη δράση τους στα επόμενα χρόνια, καθώς η Νέα Δημοκρατία προσπάθησε να "αλλάξει" τον ακραίο χαρακτήρα της νεολαίας της, στοχεύοντας στη δημιουργία ενός κεντροδεξιού δημοκρατικού κόμματος.

Επίσης το 1985 ο Ν. Μιχαολιάκος μετά την αποχώρηση από την ΕΠΕΝ, μετατρέπει τη «χρυσή αυγή» σε οργάνωση – κόμμα, η πρώτη επίσημη εμφάνιση της οποίας γίνεται το 1993 με τη συμμετοχή της σε συλλαλητήρια για τη μακεδονία. Η Χ.Α. σαν οργάνωση-κόμμα συνεχίζει την παρακρατική της δράση η οποία περιλαμβάνει από μαχαιρώματα μέχρι ρατσιστικά πογκρόμ. Μεγάλες διαστάσεις πήρε το 1998 η δολοφονική επίθεση στους φοιτητές Δημήτρη Κουσουρή, Ηλία Φωτιάδη και στον τότε εκπαιδευτικό Γιάννη Καραμπατσόλη από τον Αντώνη Ανδρουτσοπούλου ή αλλιώς "Περίανδρο" ηγετικό μέλος της Χρυσής Αυγής, που καταζητείτο για την επίθεση αυτή 4 χρόνια.

Το 64ο τεύχος της χρυσής αυγής

Συνεργάζεται εκλογικά με την «Πρώτη Γραμμή» του Πλεύρη στις ευρωεκλογές του 1999 και με το ΛΑΟΣ του Καρατζαφέρη στις βουλευτικές εκλογές το 2004, ενώ το 2012 γίνεται το πρώτο αμιγώς ακροδεξιό/φασιστικό κόμμα μεταπολιτευτικά που εκλέγει 21 βουλευτές (είχαν προηγηθεί το ΛΑΟΣ με 10 έδρες το 2007, και η Ε.Π. με 5 έδρες το 1977).

Στα πλαίσια της δράσης της ως κοινοβουλευτικό πλέον κόμμα η χρυσή αυγή μεταξύ άλλων οργανώνει αιμοδοσίες και διανομή τροφίμων μόνο για έλληνες, πολυδιαφημισμένες επιθέσεις σε μετανάστες μικροπωλητές στην Ραφήνα και στο Μεσολόγγι (αλλά και πολλές άλλες όχι τόσο προβλημένες απ τα ΜΜΕ επιθέσεις εναντίων αλλοδαπών) και απαιτεί κατάλογο με τους αλλοδαπούς μαθητές στα ελληνικά νηπιαγωγεία, σχολεία και πανεπιστήμια.

Επίσης ένα νέο μόρφωμα του φασιστικού χώρου που έκανε την εμφάνισή του μετά το 2007 στην Ελλάδα είναι οι «Αυτόνομοι Εθνικιστές». Εμφανίζονται γύρω από τον «οίκο του Παλαμά», θέλοντας να αντιγράψουν το ιταλικό φασιστικό «CasaPound» και την ιστοσελίδα «Μαύρος Κρίνος» στην οποία αρθρογραφεί και ο Καλέντζης (παλιότερα και στην ακροδεξιά εφημερίδα «Ελεύθερη Ώρα» του Γ. Μιχαλόπουλου). Οι αυτόνομοι εθνικιστές αυτοπροσδιορίζονται ως «στρασερικοί» ή «αριστερή τάση» των ναζί. Έχουν επιτεθεί σε αντιφασιστική συγκέντρωση και σε μετανάστες στην Αθήνα, ενώ είχαν στήριξη από βουλευτές του ΛΑΟΣ. Επίσης και από τον δημοσιογράφο Δ. Παπαγεωργίου της εφημερίδας «Ελεύθερος Κόσμος» του Δ. Ζαφειρόπουλου, η οποία επανεκδόθηκε ως συνέχεια της ομώνυμης εφημερίδας-οργάνου της χούντας. Ακόμη μία φασιστική εφημερίδα που επανεκδόθηκε από τον Σ. Χατζηπαρασκευά το 2001, και η οποία συσπειρώνει κομμάτι της ελληνοχριστιανικής ακροδεξιάς είναι ο «Στόχος», που εκδόθηκε αρχικά από τον Γ. Καψάλη το 1985.

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΚΡΟΔΕΞΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ**

ΚΟΜΜΑ	ΙΔΡΥΣΗ	ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ	ΠΡΟΣΩΠΑ
Εθνική Δημοκρατική Ένωση (ΕΔΕ)	1974	Χουντικοί	Γαρουφαλιάς
Εθνική Παράταξις (ΕΠ)	1979	Βασιλικοί – Εθνικιστές Χουντικοί	Στεφανόπουλος, Περρωτής, Λάκογλου
Ενιαίο Εθνικιστικό Κίνημα (ΕΝΕΚ)	1979	Εθνικιστές – Εθνικο-σοσιαλιστές	Λάκογλου
Κόμμα Προοδευτικών (ΚΠ)	1980	Χουντικοί	Μαρκεζίνης
Φοιτητική Εθνική Πρωτοπορία (ΦΕΠ)	1980	Εθνικο-σοσιαλισμός	Κιλτίδης
Εθνική Πολιτική Ένωση (ΕΠΕΝ)	1984	Χουντικοί – Εθνικιστές	Παπαδόπουλος, Μιχαλολιάκος, Βορίδης
Χρυσή Αυγή	1985	Εθνικο-σοσιαλιστές	Μιχαλολιάκος
Ελληνικό Μέτωπο	1994	Εθνικιστές	Βορίδης
Πρώτη Γραμμή	1999	Εθνικιστές	Πλεύρης
Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός (ΛΑΟΣ)	2000	Χριστιανική Λαϊκή Δεξιά – Πατριωτισμός	Καρατζαφέρης, Βορίδης, Γεωργιάδης

Από το 2009 έως τώρα οι επιθέσεις των φασιστών πολλαπλασιάστηκαν σε σχέση με το παρελθόν. Χαρακτηριστικά το 2011 πληθώρα φασιστών

πραγματοποιούν με αφορμή τη δολοφονία 44χρονου στο κέντρο της Αθήνας πογκρόμ εναντίον μεταναστών με αποτέλεσμα ένα νεκρό και πάνω από 50 τραυματίες.

Ο φασισμός από τη σκιά στο προσκήνιο

Η άνοδος του φασισμού ευνοείται σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, κοινωνικής αναταραχής και πολιτικής αστάθειας και ως ένα σημείο αποτελεί μηχανισμό του κράτους για την αποκατάσταση της έννομης τάξης. Πολλές φορές όμως τα φασιστικά μορφώματα ξεφεύγουν από τον έλεγχο του αστικοδημοκρατικού κράτους εδραιώνοντας φασιστικά καθεστώτα.

38 χρόνια μετά την πώση της χούντας βρισκόμαστε “ξαφνικά” αντιμέτωποι με την άνοδο του φασισμού στην Ελλάδα. Η χρυσή αυγή μπαίνει στη βουλή με 7%, επιθέσεις πραγματοποιούνται συχνά εναντίον μεταναστών, τσιγγάνων, ομοφυλόφιλων και γενικότερα εναντίον όσων δεν ταιριάζουν στα πρότυπα τους και όσων αντιστέκονται στις ιδέες τους και όλα αυτά υπό τις επευφημίες μερίδας της κοινωνίας.

Πώς χρησιμοποιείται η εθνική ενότητα από το κράτος

Όμως ήταν όντως τόσο ξαφνική αυτή η ραγδαία άνοδος του ρατσισμού ή μήπως τα ιδεολογήματα του φασισμού δεν καταστράφηκαν ποτέ στην Ελλάδα; Μήπως κρύβονται στις υπερήφανες στρατιωτικές και μαθητικές παρελάσεις, στην υπερηφάνεια που αισθάνονται ο μέσος Έλληνας και η μέση Ελληνίδα για την επιστροφή των ολυμπιακών αγώνων στην πατρίδα τους και για τα “επιτεύγματα” του euro και της eurovision; Μήπως καλλιεργείται στα σχολικά βιβλία ιστορίας και στα ΜΜΕ; Και μήπως το πρόταγμα της εθνικής ενότητας που εξισώνει εκμεταλλευτή και εκμεταλλεζόμενο στο βωμό του εθνικού συμφέροντος φέρει και αυτό μερίδιο ευθύνης;

Προφανώς δε θεωρούμε τον κάθε πατριώτη φασίστα, ωστόσο

είναι το κομμάτι της κοινωνίας που όχι μόνο είναι ανεκτικό μπροστά στις φασιστικές συμπεριφορές αλλά σε περιόδους κρίσης είναι ο καλύτερος τροφοδότης αυτών. Στην πρόσφατη ιστορία, αυτοί που πρώτοι εκμεταλλεύτηκαν και κυνήγησαν τα κύματα των μεταναστών που μπήκαν στην Ελλάδα απ την δεκαετία του '90, αυτοί που αποζητούν την ασφάλεια και την τάξη νομιμοποιώντας την κρατική καταστολή, αυτοί που αναπαράγουν κάθε είδους ρατσιστικά στερεότυπα κατά κανόνα ανήκουν στο κομμάτι της κοινωνίας που δρα και σκέπτεται με γνώμονα την "εθνική ενότητα" και το "εθνικό συμφέρον".

Μεγαλύτερος νικητής της συσπείρωσης στο όνομα της εθνικής ενότητας είναι φυσικά το κράτος. Γι αυτό και την προωθεί έντεχνα μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα, τη χειραγώγηση των ΜΜΕ, την αντιμεταναστευτική πολιτική, την ιδεολογικοποίηση της ασφάλειας και τον διαχωρισμό εργατών σε ντόπιους και ξένους. Το ίδιο επικίνδυνη είναι αυτή η λογική ακόμα κι όταν εμφανίζεται εντός του ανταγωνιστικού κινήματος με "αντικαπιταλιστικές" και "αντιγερμανικές" μεταμφιέσεις.

Έτσι το κράτος καταφέρει να εμφανίσει τους αντιστεκόμενους αλλά και τις αδύναμες μειονότητες ως εχθρό της κοινωνίας με στόχο όχι μόνο να τους απομονώσει και να τους καταστείλει αλλά κυρίως για να συγκαλύψει το ρόλο του ίδιου και των αφεντικών που δεν είναι άλλος από την διατήρηση του εκμεταλλευτικού συστήματος. Δηλαδή προωθώντας την εθνικότητα ως τη μόνη ταυτότητα καταφέρνει να αποπροσανατολίσει από το πραγματικό πρόβλημα που είναι η υποτίμηση των ζώων μας σε κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό επίπεδο. Αυτή η πρακτική κορυφώνεται τα τελευταία χρόνια αφού σε περιόδους κρίσης αποτελεί ένα βασικό εργαλείο του καπιταλισμού για να μπορέσει να "επανακάμψει" από την κρίση του διαχωρίζοντας τους καταπιεσμένους.

Η θεωρία των άκρων

Άλλη μια γνωστή τακτική του κράτους είναι η προβολή της θεωρίας των άκρων που ταυτίζει την "άκρα δεξιά" με την "άκρα αριστερά" με σκοπό να συσπειρώσει τον κόσμο

στο "συνετό κέντρο", δηλαδή στην αστική δημοκρατία. Τα άκρα παρουσιάζονται φανατισμένα και επικίνδυνα για τον πολίτη και το πολίτευμα. Έτσι το κράτος εμφανίζεται ως ο εγγυητής της "κοινωνικής ειρήνης" διατηρώντας το μονοπώλιο της βίας και βρίσκει το άλλοθι για την περαιτέρω καταστολή των ριζοσπαστικών κοινωνικών κινήματων.

Έχουμε λοιπόν την δυναμική κοινωνική αντίσταση να θεωρείται ακραία με όποια μέσα κι αν πραγματοποιείται και να εξισώνεται με το παρακράτος, τη ρατσιστική βία και γενικότερα με τα φασιστικά ιδεολογήματα. Σταδιακά λοιπόν, τα αγωνιζόμενα κομμάτια της κοινωνίας, ενοχοποιούνται ενώ παράλληλα τα φασιστικά μορφώματα αποσιγματίζονται και καθιερώνονται ως αντισυστημικά στην επίπλαστη κοινή γνώμη.

Η άνοδος της χρυσής αυγής

Η άνοδος της ακροδεξιάς αποτελεί μια μεταβλητή στην εξίσωση του γενικευμένου κοινωνικού πολέμου που μαίνεται γύρω μας. Η - αρχικά - οικονομική κρίση, με γοργούς ρυθμούς μετατράπηκε σε συνολική πολιτική, κοινωνική

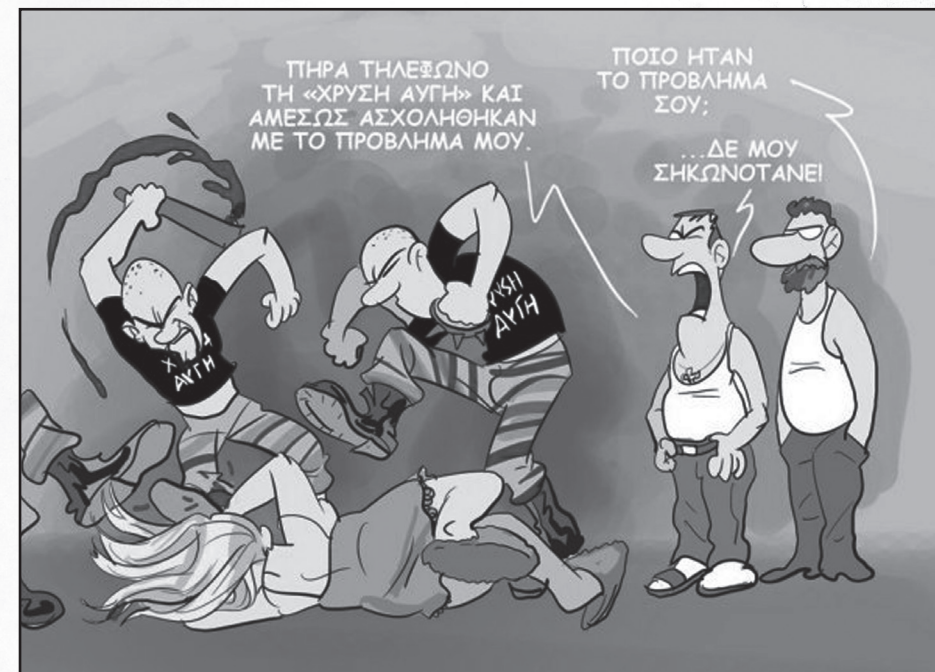
Ο Μιχαολιάκος με βουλευτές και μέλη του κόμματός του

και ηθική κρίση επιβάλλοντας ένα γενικευμένο καθεστώς φόβου, ανασφάλειας και αναβράζουσας δυσαρέσκειας. Οι αγώνες που ακολούθησαν (με αποκορύφωμα τις γενικές απεργίες και τα κινήματα των πλατειών), εμφύτευσαν στην συνείδηση μεγάλου κομματιού της κοινωνίας την απαξίωση του αστικοδημοκρατικού πολιτεύματος. Παράλληλα όμως, ο αργός μα σταθερός εκφυλισμός των αγώνων αυτών, η άγρια καταστολή που δέχτηκαν, η απουσία μιας συμπαγούς και οργανωμένης ελευθεριακής συνιστώσας, καθώς και μια ατελείωτη σειρά από προβληματικές εντός τους, που μάλλον δεν είναι της παρούσης να αναφερθούν, οδήγησαν σε μια διάχυτη αίσθηση ήττας, ένα “κοινωνικό και κινηματικό μούδιασμα” που η χρυσή αυγή έσπευσε να εκμεταλλευτεί.

Μπορεί όλα αυτά τα χρόνια το κράτος να χρησιμοποιεί τα φασιστοειδή ως το μακρύ του χέρι, για να φέρει εις πέρας πρακτικές που ξεπερνούν τα όρια της νομιμότητας, ωστόσο στην περίοδο κρίσης και κοινωνικής πόλωσης που διανύουμε οι φασίστες ξεφεύγουν από τον έλεγχό του, θίγοντας τα μικροπολιτικά συμφέροντα όσων μέχρι τώρα τους σιγοντάριζαν με σκοπό να βοηθηθούν οι ίδιοι. Το γεγονός ότι πλήττονται τα μικροπολιτικά αυτά συμφέροντα σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να συγχέεται με αντισυστημική δράση, όπως προσπαθεί να πείσει για παράδειγμα η χρυσή αυγή με τη λαϊκίστικη προπαγάνδα της.

Έχουμε λοιπόν μια χρυσή αυγή που απαντάει στις ανασφάλειες της κοινωνίας με ρατσιστικές και σεξιστικές επιθέσεις, προβάλλοντας μάλιστα τα θύματα της ως υπαίτιους της οικονομικής αστάθειας και της εγκληματικότητας. Βοηθάει με αυτόν τον τρόπο το σύστημα να καταστείλει τους καταπιεσμένους αποτελεσματικότερα. Παράλληλα τραμπουκίζουν πολιτικούς, επικαλούνται ελληνοχριστιανικές αξίες και προσπαθούν μέσα από διάφορα μερεμέτια και μικροεξυπηρετήσεις σε έλληνες να περάσουν το προφίλ του “καλού και λαϊκού παιδιού”. Όλα αυτά στα πλαίσια μιας καλοστημένης καμπάνιας. Κατάφερε έτσι να συσπειρώσει σκληροπυρηνικούς φασίστες, μπάτσους, αγανακτισμένους πατριώτες και έφηβους που

κάνουν την προσωπική τους “επανάσταση”. Ένα μεγάλο ποσοστό των υποστηρικτών της χρυσής αυγής προέρχεται από αυτή τη μερίδα της ελληνικής κοινωνίας η οποία στήριζε και στηριζόταν στις πελατειακές σχέσεις και είχε αναγάγει την ατομική ιδιοκτησία στο υπέρτατο αγαθό, ακολουθώντας πάντα όποιον θεωρούσε εγγυητή της ασφάλειάς της.

Η κρατική καταστολή

Παράλληλα με την είσοδο της χρυσής αυγής στην βουλή και τη θεσμική αναβάθμιση του ακροδεξιού παρακράτους, γίνεται μία προσπάθεια να εδραιωθεί η εικόνα ενός πανίσχυρου κράτους. Ενός κράτους ικανού να ελέγχει και να καταστέλλει οποιονδήποτε κίνδυνο ανά πάσα στιγμή. Έτσι, σε μια χρονική συγκυρία όπου οι μύθοι της αστικής δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καταρρέουν, τον κίνδυνο αποτελούν οι καταπιεσμένοι. Γιατί αυτοί είναι οι εν δυνάμει αντιστεκόμενοι που έχουν κάθε

λόγο να προσπαθήσουν για την ανατροπή του συστήματος.

Η κρατική καταστολή μπορεί να έχει ταυτιστεί στις συνειδήσεις πολλών με την αστυνομική βία, ωστόσο αυτή αποτελεί έναν μόνο από τους μηχανισμούς της, ο κάθε ένας από τους οποίους είναι φτιαγμένος για να εφαρμόζεται σε αντίστοιχες καταστάσεις.

Οι μηχανισμοί της κρατικής βίας εμφανίζονται με διάφορες μορφές στην καθημερινότητά μας. Από την καθημερινή γραφειοκρατία και το τραπεζικό σύστημα, ως την κατευθυνόμενη εκπαίδευση, τη χειραγώγηση των ΜΜΕ και το νομοθετικό-σωφρονιστικό σύστημα. Στόχος είναι να σε εγκλωβίσει και να αποτρέψει οποιαδήποτε αντίσταση πριν καν αυτή εκδηλωθεί, αφού ο κόσμος οικειοποιείται αυτούς τους κατασταλτικούς μηχανισμούς, μιας και αυτοί βρίσκονται σε όλες τις πτυχές της ζωής του. Το αποτέλεσμα είναι όχι μόνο να μη γίνεται αντιληπτή αυτή η καταστολή αλλά και να θεωρείται απαραίτητη.

Όταν μάλιστα επικρατεί ένα έντονο κλίμα τρομολαγνείας και ταυτόχρονα προωθούνται ιδεολογήματα σαν αυτό της εθνικής ενότητας, όπως στη δεδομένη χρονική συγκυρία, η κρατική βία επικροτείται. Προωθώντας για παράδειγμα την ξеноφοβία και το ρατσισμό, καταφέρνουν να νομιμοποιήσουν τη βίαιη καταστολή των “κατώτερων” κοινωνικών στρωμάτων -μετανάστες, ρομά, ιερόδουλες, άστεγοι, τοξικοεξαρτημένοι, κτλ- στα πρόσωπα των οποίων αποτυπώνεται η πηγή της εγκληματικότητας, της ανεργίας, της υγειονομικής βόμβας και της γενικότερης κοινωνικής αστάθειας.

Βέβαια υπάρχει και η πιο φανερή καταστολή, αυτή που γίνεται αντιληπτή, και εκφράζεται με τη στέρηση προσωπικών ελευθεριών, βασανισμούς, απελάσεις, λογοκρισία και αστυνομική βία. Ειδικά σε περιόδους κρίσης, το κράτος δε κρατάει καν τα προσχήματα και οι επιθέσεις του γίνονται όλο και πιο ξεκάθαρα βίαιες. Βρισκόμαστε δηλαδή μπροστά σε φυλακίσεις και απολύσεις δημοσιογράφων, προσπάθεια για την λογοκρισία του μέχρι πρότινος ελεύθερου διαδικτύου, διαπόμπευση οροθετικών ιερόδουλων στο όνομα της πατριαρχικής ελληνικής οικογένειας, ρατσιστικές επιχειρήσεις

τύπου “Έένιος Ζευς”, βασανισμοί στα κρατητήρια και στις φυλακές, όλο και πιο βίαιη επιβολή της “τάξης” στις κινητοποιήσεις, εκκενώσεις και επιθέσεις σε ελεύθερους κοινωνικούς χώρους (όπως είναι οι καταλήψεις και τα πολιτικά στέκια) και φυσικά πανταχού παρούσα αστυνομία.

Το κράτος χρησιμοποιεί αυτά τα μέσα καταστολής προς παραδειγματισμό της κοινωνίας και είναι μια σαφέστατη προσπάθεια για την τρομοκράτηση του κόσμου. Το μήνυμα που θέλουν να περάσουν γίνεται ξεκάθαρο, όποιος δεν είναι μαζί τους είναι εναντίον τους και θα υποστεί τις συνέπειες.

ΟΙ ΔΟΛΟΦΟΝΗΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ			
	Έτος	Δολοφονημένος	Συνθήκες
1	1976	Αλέκος Παναγούλης	Ανεξικνίαστη δολοφονία
2	1976	Σιδέρης Ισιδωρόπουλος (16 ετών)	Δολοφονήθηκε από μπάτσους
3	1976	Αναστασία Τσιβίκα (67 ετών)	Δολοφονήθηκε από αύρα της αστυνομίας
4	1977	Χρήστος Κασσίμης (ένοπλος αντάρτης)	Δολοφονήθηκε μετά από ένοπλη συμπλοκή με μπάτσους
5	1978	Βασίλης Τσιρώνης (49 ετών-γιατρός)	Δολοφονήθηκε από τα νεοσύστατα Μ.Ε.Α του Καραμανλή
6	1980	Τάσος Μαγλαριδής (67 ετών)	Δολοφονήθηκε από τα ΜΑΤ και ΜΕΑ στη Θεσσαλονίκη
7	1980	Ιάκωβος Κουμής (26 ετών)	Δολοφονήθηκαν από τα ΜΑΤ στις 17 Νοεμβρίου
8	1980	Σταματίνα Κανελλοπούλου (21 ετών)	
9	1985	Μιχάλης Καλτεζάς (15 ετών)	Δολοφονήθηκε από τον ματατζή Μελίστα
10	1985	Χρήστος Τσοουσουβής (32 ετών-ένοπλος αντάρτης)	Σε συμπλοκή με ασφαλίτες σκοτώθηκε ο ίδιος, σκοτώνοντας και τρεις μπάτσους
11	1985	Cathrene Jon Bull (22 ετών-αμερικανίδα τουρίστρια)	Δολοφονήθηκε γιατί δεν σταμάτησε σε σήμα της αστυνομίας

12	1986	Μανώλης Κανδανολέον (17 ετών)	Δολοφονήθηκε από τρεις μπάτσους
13	1986	Άγγελος Μαυροειδής (60 ετών)	Δολοφονήθηκε από τα ΜΑΤ σε απεργιακή πορεία
14	1987	Μιχάλης Πρέκας (32 ετών)	Δολοφονήθηκε από τα ΕΚΑΜ
15	1987	Λουκάς Γράφας (19 ετών)	Δολοφονήθηκε από αστυνομικούς της ασφάλειας
16	1988	Νίκος Παταχελάκης	Δολοφονήθηκε μετά από παρεξήγηση με ασφαλίτες
17	1990	Δημήτρης Κικέρης (15 ετών)	Δολοφονήθηκε από αστυφύλακα
18	1991	Νίκος Τεμπονέρας	Δολοφονήθηκε από τον ΟΝΝΕΔίτη Καλαμπόκα
19	1991	Σουλεϊμάν Ακιάρ (25 ετών-τούρκος πολιτικός πρόσφυγας)	Δολοφονήθηκε μετά από βασανιστήρια από τη δίωξη ναρκωτικών
20	1992	Κώστας Σιακατέσης	Δολοφονήθηκε από αστυφύλακα
21	1993	Γιάννης Τζιτζής (26 ετών)	Δολοφονήθηκε από αστυφύλακα
22	1994	Θοδωρής Γιακάς (26 ετών)	Δολοφονήθηκε με 4 σφαίρες πισώπλατα από μπάτσους
23	1996	Χριστόφορος Μαρίνος (29 ετών)	Δολοφονήθηκε από την αντιτρομοκρατική
24	1998	Μάρκο Μπουλάτοβιτς (17 ετών)	Πυροβολείται από τον αστυνομικό Βαντούλη γιατί θεωρήθηκε "ύποπτος για κλοπή"
25	2000	Νίκος Λεωνίδης (17 ετών)	Δολοφονείται από τον ασφαλίτη Ατματζίδη

26	2003	Ηρακλής Μαραγκάκης(22 ετών)	Δολοφονήθηκε κατά την διάρκεια καταδίωξης γιατί δεν σταμάτησε σε μπλόκο της αστυνομίας
27	2007	Τόνυ Όνουα (25 ετών)	Εκπαραθυρώθηκε από ασφαλίτες κατά την διάρκεια καταδίωξης
28	2008	Αλέξης Γρηγορόπουλος (15 ετών)	Δολοφονήθηκε από τον μπάτσο Κορκονέα
29	2010	Nicola Toddi	“Παράπλευρη απώλεια” κατά τη διάρκεια αστυνομικής επιχείρισης. Δολοφονήθηκε με 9 σφαίρες στην πλάτη
30	2010	Λάμπρος Φούντας (36 ετών-ένοπλος αντάρτης)	Δολοφονήθηκε μετά από συμπλοκή με μπάτσους

Οι δολοφονημένοι που παραθέτουμε είναι μόνο κάποιοι από τους εκατοντάδες που το κράτος έχει εκτελέσει στον βωμό της αστικής δημοκρατίας. Εκατοντάδες μετανάστες έχουν δολοφονηθεί από τα χέρια της ελληνικής αστυνομίας στην προσπάθειά τους να εισέλθουν στην χώρα. Επιπλέον αμέτρητες είναι οι περιπτώσεις βασανισμών κοινωνικών αγωνιστών, μεταναστών και κάθε άλλου που έτυχε να βρεθεί στα τμήματά τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο βασανισμός των συλληφθέντων της αντιφασιστικής περιπολίας 30.9.2012 στην Αθήνα.

Ποτέ ξανά φασισμός

2.9.2012 Αντιφασιστική παρέμβαση στο Χορτιάτη

Στις 2.9.2012 ο δήμαρχος Χορτιάτη είχε επιλέξει να προσκαλέσει και μέλη της χρυσής αυγής μαζί με τα υπόλοιπα πολιτικά κόμματα, στην εκδήλωση μνήμης για τα θύματα της μαζικής εκτέλεσης κατοίκων από ταγματασφαλίτες υπό τις εντολές των ναζί. Ο δήμαρχος επέμεινε στην αρχική του αυτή απόφαση παρά τις έντονες διαμαρτυρίες και τις διαρκείς αντιδράσεις των κατοίκων της περιοχής. Ορμώμενοι από το γεγονός αυτό και τελείως αντανάκλαστικά επιλέξαμε να παρέμβουμε θέλοντας να αποτρέψουμε την παρουσία των χρυσαυγιτών. Καθοριστικός λόγος της παρουσίας μας στάθηκε το οξύμωρο της παρουσίας ανθρώπων με ανοιχτά φασιστικές καταβολές σε μία συγκέντρωση με αντιναζιστικά χαρακτηριστικά. Παρά την αρχική παρεμπόδισή μας από αστυνομικές δυνάμεις, καταφέραμε να προσεγγίσουμε το σημείο συγκέντρωσης και η παρουσία των φασιστών απειράπη.

Στις 15.10.2012 με αφορμή την εκδήλωση φασιστοειδών για τον εορτασμό της επετείου του θανάτου του Παύλου Μελά, πραγματοποιήθηκε πορεία με στόχο να μην επιτραπεί η παρουσία τους στο κέντρο.

Προέκυψε από τη συζήτηση η ανάγκη δημιουργίας μιας σταθερής συνέλευσης με τέτοια οργανωτική δομή που να μπορεί να αντιμετωπίσει το φασιστικό φαινόμενο όχι

μόνο με αντανάκλαστικές κινήσεις, αλλά σε συνολικότερο επίπεδο δράσης και λόγου. Στις πρώτες, διερευνητικές και προπαρασκευαστικές συναντήσεις μας, ανιχνεύσαμε τα κοινά σημεία συμπίεσης πάνω στα οποία θα δημιουργούσαμε τη συνέλευση αυτή, τόσο σε επίπεδο λόγου και ανάλυσης όσο και σε επίπεδο οργανωτικής δομής. Το ότι ο καθένας και η καθεμία από εμάς, προερχόταν από διαφορετικά φάσματα του ευρύτερου ανταγωνιστικού / ελευθεριακού / αναρχικού / αντιεξουσιαστικού κινήματος, κουβαλώντας διαφορετικές αναφορές, σκεπτικά και πρακτικές, δεν αποτέλεσε τελικώς εμπόδιο στην διαδικασία της συμφωνίας και συνύπαρξης – όπως ίσως αρχικά φοβόμασταν, αλλά αντιθέτως ενίσχυσε τον πλούτο των αναλυτικών μας εργαλείων και διεύρυνε το φάσμα των κινήσεων που καλούμαστε να φέρουμε εις πέρας.

Μια συνεπής και αποτελεσματική αντιφασιστική δομή οφείλει να σταθεί απέναντι και να αντιμετωπίσει όλο το φάσμα των φασιστικών, εθνικιστικών, ρατσιστικών, σεξιστικών και ολοκληρωτικών λογικών, κουλτούρων και συμπεριφορών, είτε αυτές προέρχονται από την χρυσή αυγή, είτε από το κράτος και τους μηχανισμούς του, είτε από τους τηλεκανίβαλους των ΜΜΕ, είτε από κομμάτια της κοινωνίας, είτε ακόμη και όταν εμφανίζεται μέσα από το ίδιο το ανταγωνιστικό κίνημα – χωρίς προφανώς να σημαίνει πως η κάθε περίπτωση χρήζει της ίδιας αντιμετώπισης. Ο πόλεμος ενάντια στον φασισμό, δεν αποτελεί για εμάς μια κεντρική πολιτική αντιπαράθεση μεταξύ της Χρυσής Αυγής και των δημοκρατικών δυνάμεων, μα εξαπλώνεται σε κάθε μικρή πτυχή της καθημερινότητας.

Ο φασισμός είναι η πιο ριζοσπαστική έκφραση του εθνικισμού. Ο φασίστας που ιδεολογικά αυτοπροσδιορίζεται ως εθνικοσοσιαλιστής καυχιέται πως είναι ο πιο αυθεντικός και καθαρός εθνικιστής. Και παρόλο που οι σύγχρονοι δημοκράτες ισχυρίζονται πως είναι από την απέναντι πλευρά, εκτός του ότι κάθονται στα ίδια έδρανα μαζί τους, αν θεωρήσουν πως θίγονται τα προνόμιά τους, είτε θα χρησιμοποιήσουν τους φασίστες, είτε θα τους ακολουθήσουν.

Ως εκ τούτου, ο πόλεμος ενάντια στο φασισμό είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τον πόλεμο ενάντια σε κράτος και κεφάλαιο.

Η συνοπτική αυτή καταγραφή της οπτικής μας πάνω στο αντιφασιστικό ζήτημα, αποτυπώνει όχι μόνο τις βάσεις πάνω στις οποίες δομείται η ανάλυση και οδηγός ο λόγος μας, αλλά και μια σειρά πρακτικών επιλογών που καλούμαστε να εφαρμόσουμε.

Κατ' αρχάς, θεωρούμε πως η “καταδίκη της Χρυσής Αυγής ως νεοφασιστική οργάνωση και συμμορία δολοφόνων”, καθώς και όλο το σύνολο των λογικών που περιστρέφονται γύρω από αυτή την φαινομενικά αθώα θεώρηση, μας φαίνονται από αναποτελεσματικές έως και επικίνδυνες - χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν μπορεί να υπάρξει συμπίεση με άτομα ή πολιτικούς χώρους που φέρουν τις εν λόγω λογικές, όταν οι συνθήκες απαιτήσουν συσπείρωση και μαζικότητα.

Και, για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι, η συνεχής και δημόσια αναπαραγωγή της εικόνας μιας Χρυσής Αυγής βίαιης, παράνομης και εγκληματικής, διαιωνίζει τους μύθους περί “αντισυστημικής παράταξης” και “ταγμάτων εφόδου”, συσπειρώνοντας γύρω της κομμάτια της κοινωνίας (από αγανακτισμένους πολίτες μέχρι άγριους νεολαίους), που έχουν αποδεχτεί πλέον την χρεωκοπία της αστικής νομιμότητας και των δημοκρατικών ψευδαισθήσεων, που απαιτούν ριζικές αλλαγές και άμεσες λύσεις, και που, για να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλο μας, διψάνε για αίμα.

Αντίστροφα μα και συμπληρωματικά, η επίκληση στην νομιμότητα και τα δημοκρατικά ή/και ανθρωπιστικά αντανάκλαστικά της κοινωνίας γεννάει ένα μέτωπο επίπλαστης ενότητας και εύθραυστης ισορροπίας, προσφέρει μονάχα επιφανειακή και πρόσκαιρη εξομάλυνση του ζητήματος και απομονώνει το πρόβλημα από τις κοινωνικές, πολιτικές και ταξικές του ρίζες, ενισχύοντας εν τέλει το αστικό δημοκρατικό κράτος ασφάλειας.

Τέλος, η άμεση σύγκρουση με τον φασισμό δεν μπορεί να αναμένει για πάντα μια υποτιθέμενη “κοινωνική” και

“δημοκρατική” γενικευμένη αντίσταση, να κρύβεται πίσω από συλλογές υπογραφών, τοποθετήσεις στα έδρανα της βουλής και μεγαλόστομες δηλώσεις, αλλά πρέπει να έχει χαρακτηριστικά οργανωμένης, σταθερής και δημόσιας παρουσίας και να είναι σε θέση να υπερασπιστεί τόσο τους συμμετέχοντες σε αυτή, όσο και τις κοινωνικές ομάδες που πλήττονται από τα κατά τόπους πογκρόμ, επιδιώκοντας σχέσεις εμπιστοσύνης, συντροφικότητας και κοινών αγώνων μαζί τους.

Μια αντιεθνικιστική συνέλευση θα πρέπει να είναι πάντα έτοιμη να σταθεί απέναντι στον φασισμό όταν αυτό επιδιώκει κοινωνική παρουσία, είτε αυτό σημαίνει την φυσική παρουσία μας στον δρόμο, είτε άμεσες απαντήσεις σε δημόσιες εξαγγελίες των εκφραστών του και την αποδόμηση του εθνικιστικού λόγου πολιτικά και ιστορικά. Θα πρέπει να αποτελεί την οργανωτική δομή που θα συσπειρώνει αντιφασίστες και αντιφασίστριες ώστε να είναι έτοιμοι να αντεπεξέλθουν σε κάθε πιθανή συνθήκη.

Αναγνωρίζουμε, παράλληλα, πως η αντιφασιστική δράση δεν μπορεί να περιορίζεται σε κλειστές συνελεύσεις πολιτικής καθαρότητας (όσο μαζικές ή οργανωμένες κι αν είναι) ή στείρες και κουλιγκανίστικες αποσπασματικές δράσεις, αλλά οφείλει να δημιουργεί συμμαχίες με κομμάτια της κοινωνίας, να επιχειρεί να δώσει άμεσες λύσεις στα προβλήματά της και να διαχέει λόγο και πρακτικές σε κάθε έκφανση της καθημερινότητας και της κοινωνικής ζωής, σε σωματεία και συνελεύσεις γειτονιάς, σε μαθητικές πρωτοβουλίες, φοιτητικά σχήματα και μεταναστευτικές ομάδες. Παρ’ όλ’ αυτά, με δεδομένο ότι μιλάμε για το εδώ και το τώρα, τη Θεσσαλονίκη του 2012, όπου οι παραπάνω κινηματικές υποδομές δεν ευνοούν μια τέτοια διείσδυση ή/και παρουσιάζουν μια σειρά προβληματικών, που ο δικός μας ρόλος δεν είναι να καταδείξουμε, πόσο μάλλον να επιλύσουμε, επιλέξαμε σαν στόχο την δημιουργία μιας κεντρικής και σταθερής δομής, που θεωρήσαμε ότι παράγει το μάζιμουμ ευελιξίας, πολυμορφίας και αποτελεσματικότητας σε συνάρτηση με την δυναμική μας.

Βιβλιογραφία

- ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ Κατεύθυνση: Μειονότητες και κοινωνικός αποκλεισμός, Ακαδημαϊκό έτος 2007 – 2008, Αθανάσιος Θεοφιλόπουλος, Κοινωνικός αποκλεισμός στην Ελλάδα: η περίπτωση των οργανώσεων και των κομμάτων της άκρας δεξιάς 1975-2007
- ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΣΧΟΛΗ Ν.Ο.Π.Ε, ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, Διπλωματική εργασία του Δημήτρη Δεμερτζή, ΘΕΜΑ: ΙΕΡΟΣ ΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ: ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ 1944-1952
- Σόλων Νεοκ. Γρηγοριάδης, “Ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας 1941-1974”, Ιουλιανά 1965: Η αρχή του τέλους, Χ.Κ. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε., Αθήνα, 2011
- Σόλων Νεοκ. Γρηγοριάδης, “Ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας 1941-1974”, Μετά τον εμφύλιο: Η άνοδος του Παπάγου στην εξουσία, Χ.Κ. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε., Αθήνα, 2011
- Δημήτρης Δημητρίου, Τα φοβερά ντοκουμέντα: Γοργοπόταμος, Έλληνες αντάρτες εναντίον του Ρόμελ, Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη, 2010
- ΚΙΝΗΜΑΤΑ, ΠΡΑΞΗΚΟΠΗΜΑΤΑ, ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΕΣ στην Ελλάδα του 20ου αιώνα, Ε Ιστορικά (Ελευθεροτυπία)
- <http://pasatempo.wordpress.com/category/%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1/>

- http://www.theseis.com/index.php?option=com_content&task=view&id=243&Itemid=29
- https://athens.indymedia.org/front.php3?lang=en&article_id=955450
- <http://ekpaideysi.espivblogs.net/?p=778>

από την «μεγάλη ιδέα» στην 4η Αυγούστου του Μεταξά
από τον Μεταξά στους χίτες και τους ταγματασφαλίτες
από τους δωσίλογους της κατοχής στον εμφύλιο και στον ΙΔΕΑ
από τον ΙΔΕΑ και τους αγανακτισμένους πολίτες στα τανκς της 21ης Απρίλη
από τη χούντα στην ατιμωρησία των βασανιστών και στις αύρες του Καραμανλή
από τη μεταπολίτευση στις δολοφονίες αγωνιστών και στα κουντογλέντια
από το νέο παρακράτος στο ΛΑΟΣ και στη χρυσή αυγή
...στην Ελλάδα των 20 και πλέον πραξικοπημάτων η λήθη έχει γίνει κανόνας!

ΩΣ ΠΟΤΕ!!!